

תאריך: ט"ז חשון, תשע"ג, 1 נובמבר, 2012 עדכון: 25.11.12	חוזר מס': 1918
<p>נושא: נכויות מיוחדות</p> <p>תת נושא: ילד נכה</p> <p>שם החוזר: עילות זכאות חדשות לקצבת ילד נכה</p>	
<p>מטרת החוזר</p> <p>לידע על שינוי חקיקה שמוסיף עילות זכאות חדשות לקצבת ילד נכה ("תקנות אור נוי 2"). להנחות את הפקידים על אופן הטיפול במקרים אלה ועל אופן ההזרמה למערכת.</p>	
<p>פתח דבר</p>	
<p>הגדרות</p>	
<p>גלריית רכיבים</p> <p>קריטריונים לזכאות</p>	
<p>מידע לנציגי שירות</p>	
<p>נספחים</p> <ol style="list-style-type: none"> טבלת שיעורי זכאות לפי עילות וגיל נוסח החוק הנחיות לרופא לקביעת זכאות לפי התיקון 	
<p>קישורים רלוונטיים (חוק/תקנה/חוו"ד משפטית/פס"ד/חוזר)</p> <p>טופס תביעה מעודכן</p> <p>טופס אבחון מעודכן</p> <p>חוזר הנחיות לרופאים</p>	
<p>רשימת תפוצה</p>	

תודות לצוות נכויות מיוחדות, לצוות תמ"מ וללשכה הרפואית, על העבודה המאומצת והבחינה מחדש של תהליכי העבודה וההנחיות המקצועיות.
תודה מיוחדת לאילת כהן קלוזנר, מנהלת התחום, על ניהול הפרוייקט ועל אופן יישומו כמפורט בחוזר זה.

לימור לוריא

לימור לוריא
מנהלת אגף א' גמלאות נכות

פתח דבר

אנחנו שמחים לבשר, כי החל מ-1.11.12 נכנסים לתוקפם שינויים בתקנות ילד נכה. שינויים אלה, ירחיבו את אוכלוסיית מקבלי קצבת ילד נכה בכ- 3,000 ילדים חדשים שלא היו זכאים לקצבה עד כה. מדובר בקבוצות ילדים שלגביהן הוחלט, לאחר התייעצויות עם רופאים מומחים, נציגי הורים לילדים עם מוגבלויות וגורמים נוספים, כי יש להכלילם בזכאים לגמלה. שינוי זה מהווה המשך להרחבת ופישוט ההליכים לקבלת גמלה שנכנסו לתוקף ב-1.8.2012, כפי שפורט ב**חוזרים שפורסמו** בעבר.

הילדים שיהיו זכאים לקצבה בהתאם לתיקון:

1. ילדים הזקוקים ל"**השגחה קבועה**" יהיו זכאים לקצבה בשיעור 50%.

2. ילדים עם **תפקוד לקוי בשתי גפיים** יהיו זכאים לקצבה בשיעור 50%.

3. **ילדים המקבלים טיפולים רפואיים בגין מחלתם** :

א. עד כה, רק שילוב של 3 טיפולים שנובעים **ממחלה כרונית אחת** זיכה בקצבה. החל מתיקון זה, גם ילדים הזקוקים ל- 4 טיפולים מהטיפולים המנויים ברשימה, בגין **2 מחלות או יותר**, יהיו זכאים לקצבה בשיעור 100%.

ב. עד כה, ניתן היה למנות כימי אשפוז, רק ימים של אשפוז בגין ליקוי גופני, החל מתיקון זה, ניתן למנות גם ימי אשפוז בבית חולים בשל ליקוי נפשי.

ג. סעיף נוכחות מתמדת, שהיה עד כה אחד הסעיפים שאותם ניתן היה למנות בטיפול רפואי, שונה להשגחה קבועה. מדובר בשינוי המהווה הקלה בתנאי הזכאות בהתאם לסעיף.

המערכת הממוכנת עודכנה בהתאם לשינויים.

טופס התביעה וטופס האבחון עודכנו בהתאם והם כוללים התייחסות למסמכים הנדרשים לקבלת החלטה ולאופן קביעת הזכאות.

המוסד לביטוח לאומי מפרסם מודעה בעיתונות ובה הסבר על העילות החדשות.

הלשכה הרפואית תפרסם את המלצותיה ליישום התיקון בימים הקרובים. בחוזר זה יפורטו עיקרי ההנחיות.

[חזרה](#)

הגדרות

- **"ילד הזקוק להשגחה קבועה של הזולת"** – ילד שמלאו לו 90 ימים, אשר רופא שהמוסד הסמיכו לכך, קבע כי בשל ליקוי, מחלה כרונית, בעיית התנהגות או הבנה לקויה של הילד, הוא זקוק לנוכחות של הזולת בקרבתו, כדי למנוע מצבי סיכון לו או לאחרים וזאת באופן החורג במידה ניכרת מילדים בני גילו;".
- **תפקוד לקוי של שתי גפיים** – "ילד אשר בשל תפקוד לקוי של שתי גפיים מתקשה במידה ניכרת מהרגיל אצל בני גילו בביצוע פעולות כגון עמידה, הליכה, אחיזת חפצים ואכילה."
- **4 טיפולים משתי מחלות או יותר** – "ילד הזקוק באופן קבוע במשך חצי שנה לפחות, לשלושה מבין אלה עקב מחלה אחת או הזקוק לארבעה מבין אלה המפורטים בתקנות עקב שתי מחלות או יותר ובלבד שאין מדובר בטיפולים חופפים"

[חזרה](#)

קריטריונים לזכאות

1. ילד הזקוק להשגחה קבועה של הזולת

השגחה (50%)

נוספה הגדרה של "השגחה קבועה" בסעיף 1 לתקנות. סעיף זה מקנה גמלה בשיעור 50% לילדים הזקוקים להשגחה.

ניתן לתת זכאות בגין עילה זו החל מ-1.11.12 (אין שינוי בהנחיות המופיעות [בחוזר 1907](#) לגבי מי שהיה זכאי בעילת השגחה מתמדת בעבר).

קבוצות שיכולות להיות זכאיות בעילה זו:

1. ילדים שאובחנו ע"י האגף לטיפול באדם המפגר כלוקים בפיגור קל, ועונים על **אחד** מאלה:
 - א. קיבלו אישור של ועדת השמה של משרד החינוך, על הצורך במסגרת חינוכית מיוחדת (כגון: חינוך מיוחד, כיתה מיוחדת, או כיתה רגילה עם ליווי מתאים).
 - ב. סובלים מליקוי התנהגותי או מחלה כרונית נוספת.
 - ג. ילדים שצברו במבחן התלות 4 נקודות עד גיל 6 ו-3 נקודות מעל גיל 6.
 2. ילדים עם הפרעות אכילה קשות, הנמצאים במעקב ובטיפול פסיכיאטרי סדיר.
 3. אלרגיה קשה- בימים אלה מתוקנות הנחיות הלשכה הרפואית. הוסרה הדרישה לקבל תיעוד על טיפול רפואי שניתן במתקן רפואי בעת אירוע אנאפילקטי. בכל אבחון המתבצע מ-1.11.2012, יש לקבוע זכאות בגין השגחה, למי שעונה לדרישות המעודכנות.
- יודגש כי כאשר מוגשת תביעה חדשה, ותקופת הרטרו האפשרית לפי חוק, כוללת**

תקופה **שקודמת** ל- 1.11.12, יש לבחון זכאות עד 31.10.12 בהתאם להנחיות

הקודמות- המחמירות יותר, בעילת נוכחות קבועה, והחל מה- 1.11.12 יש לבחון

בהתאם להנחיות העדכניות, בעילת השגחה. במקרים של תום זמניות שנדונים כעת, יש

לבחון לפי ההנחיות המעודכנות בלבד.

4. ADHD קשים- ילדים הלוקים בהפרעות קשב, ריכוז והיפראקטיביות קשה, הזקוקים

לטיפול קבוע בסטימולנטים, עפ"י שני אלה:

א. מסמך עדכני מנוירולוג ילדים, או מפסיכיאטר ילדים, או מרופא מומחה מוסמך
בטיפול בהפרעת קשב וריכוז.

ב. דו"ח חינוכי עדכני מהמסגרת החינוכית המיוחדת בה הם מתחנכים.

ישנן קבוצות נוספות של ילדים שיכולות להיות זכאיות לגמלה בגין הצורך בהשגחה, אם לדעת רופא מוסמך, עונים על דרישות הסעיף.

לתשומת לב- יש לבחון תחילה זכאות בגין נוכחות מתמדת- המזכה בקצבה בשיעור 100%, ורק אם הילד לא עונה על הקריטריונים הדרושים, יש לבחון את זכאותו לפי עילת השגחה, המזכה בגמלה בשיעור 50%.

2. שינויים בתוספת הראשונה- ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד

2.2 הוספת עילת תפקוד לקוי בשתי גפיים (50%)

נוספה עילה המקנה גמלה בשיעור 50%, לילדים עם תפקוד לקוי בשתי גפיים. מדובר בשינוי בסעיף 11 בתוספת השניה בגין ליקוי מיוחד. אנו מניחים שרבים מהילדים עם שיתוק מוחין (CP), יהיו זכאים לגמלה, לפי סעיף זה. ניתן לתת זכאות בגין עילה זו החל מ- 1.11.12, ללא תקופה רטרואקטיבית לפני כן.

2.3 הרחבת עילת 3 טיפולים בגין מחלה

בסעיף 9 בתוספת השנייה בוצעו השינויים הבאים:
א. ארבעה טיפולים בגין שתי מחלות או יותר (100%)
הורחבה עילת 3 סעיפים בגין מחלה אחת: עד כה, ניתן היה לאשר זכאות לפי סעיף זה, רק למי שמקבל 3 טיפולים מהרשימה בגין מחלה כרונית קשה **אחת**. החל מ- 1.11.2012, ניתן לתת גמלה מלאה (100%) גם לילדים הזקוקים **לארבעה** טיפולים מתוך שבעה המפורטים בסעיף בגין **שתי מחלות או יותר**, ובלבד שאין מדובר בטיפולים חופפים. ניתן לתת זכאות עבור עילה זו החל מ- 1.11.12, ללא תקופה רטרואקטיבית לפני כן.

ב. מניין ימי אשפוז בגין ליקוי נפשי

בהתאם לתיקון בסעיף ה', החל מ- 1.11.12 ניתן למנות גם ימי אשפוז בגין ליקוי נפשי במניין 30/45 ימי אשפוז, בכל **אבחון** המתבצע ממועד פרסום חוזר זה.

ג. שינוי הגדרת נוכחות מתמדת להשגחה קבועה

החל מתאריך 1.11.12 שונתה ההגדרה בסעיף 'א' מ"נוכחות מתמדת" ל"השגחה קבועה".
לתשומת לבכם, בכל **אבחון** שמתבצע ממועד הוצאת חוזר זה, יש להתייחס להשגחה קבועה בלבד, גם לתקופה הרטרואקטיבית. בעת ההזרמה למערכת, יש להזין נוכחות עד 30.10.12 והשגחה מ- 1.11.12.

3. שינויים בתוספת השנייה – ליקוי מיוחד

לקות שמיעה

עודכן סעיף 4 (ב) בתוספת השנייה המתייחס לכבד שמיעה- כך שבדומה לחרש, נבדקות **תדירויות** הדיבור **ללא** מכשיר שמיעה. מדובר בשינוי שלמעשה מתאים את הסעיף לאופן הבדיקה בפועל.

4. כללי

- טופס התביעה עודכן והוא כולל התייחסות למסמכים הנדרשים בהתאם לליקויים שנוספו בתיקון זה.
- טופס האבחון עודכן בהתאם והוא כולל את העילות החדשות.
- שינוי במכתבים
מכתבי האישור עודכנו כך שכאשר נבחרת אחת מהעילות החדשות, בתביעות חדשות או בתביעות חוזרות לאחר דחיה, תופיע במכתב הפסקה הבאה.
במקום:
" לידיעתך, תאריך הזכאות הוא לכל המוקדם 12 חודשים לפני תאריך הגשת התביעה" יהיה רשום:
" לידיעתך, תאריך הזכאות הוא לכל המוקדם 12 חודשים לפני תאריך הגשת התביעה, אך לא לפני 1.11.12 (מועד תחילת התיקון לחוק שבו נוספה עילת זכאותך)"
- לנוחותכם, מצורפת טבלת זכאויות מעודכנת בנספח א'.

[חזרה](#)

מידע לנציגי שירות

החל מ- 1.11.12 הורחבו עילות הזכאות לגמלת ילד נכה.

הזכאות לפי עילות אלה היא החל מ- 1.11.12 .

בהתאם לתיקון יהיו זכאים גם:

- ילדים שאובחנו ע"י האגף לטיפול באדם המפגר במשרד הרווחה עם פיגור קל, ואשר עברו ועדת השמה של משרד החינוך ואושרה להם מסגרת חינוכית מיוחדת.
 - ילדים עם פיגור קל ובעיית התנהגות נוספת או מחלה כרונית אחרת.
 - ילדים עם אלרגיה מסכנת חיים שהמציאו אישור ממומחה אלרגיה על אירוע אלרגי קשה שהצריך טיפול, בדיקות עדכניות המעידות על האלרגיה, וצורך קבוע במזרק אפיפן.
 - ילדים עם שיתוק מוחין (CP) שבגינו יש פגיעה בתפקוד של שתי גפיים.
- ילדים נוספים** העונים על [ההגדרות החדשות](#) המפורטות בהנחיות. טופס התביעה וטופס האבחון עודכנו בהתאם והם כוללים התייחסות למסמכים הרפואיים שעל המשפחה להמציא. .

[חזרה](#)

רשימת תפוצה

העתק לידיעה:

גב' אילנה שרייבמן- סמנכ"ל גמלאות

ד"ר מריו סקולסקי- המנהל הרפואי

גב' ירונה שלום- מנהלת אגף א' ועדות

גב' נחמה שפירא- מנהלת אגף א' שירות לקוחות

מנהלי הסניפים, מנהלי תחום גמלאות, סגני מנהלי תחום גמלאות

נמענים לביצוע:

מנהלי מחלקת נכות, ילד נכה ושר"מ, פקידי תביעות נכות, ילד נכה ושר"מ

[חזרה](#)

שיעורי זכאות לפי עילות וגיל

עילת זכאות	קוד עילה	פסקת הזרמה	שיעור זכאות	שיעור זכאות לבני 14 לפני אור נוי	מגבלת גיל
נוכחות מתמדת	8	885	100	120	91 יום
תסמונת דאון	6	863	50	70	אין
השגחה	6	885	50	70	91 יום
חרש	1	863	100	120	אין
כבד שמיעה	3	863	50	70	אין
עיוור	6	860	100	100	91 יום
כבד ראייה	12	860	100	120	91 יום
פסיכוזה	4	860	100	120	91 יום
אוטיזם	14	860	100	120	91 יום
מצב פסיכיאטרי	24	860	100	120	91 יום
PDD	34	860	100	120	91 יום
סיוע בתקשורת	13	860	50	לא רלוונטי	החל מה-1 לחודש שבו הגיע לגיל 3 שנים
עיכוב התפתחותי	52	860	100	לא רלוונטי	91 יום – עד סוף החודש שלפני הגיעו לגיל 3 שנים
פג	53	860	100	לא רלוונטי	91 יום – עד סוף החודש שלפני הגיעו לגיל 3 שנים
תלות בעזרת הזולת במידה רבה 5-9 כולל (בניקוד ישן – 2.5-4)	NA	844	50	70	החל מה-1 לחודש שבו הגיע לגיל 3 שנים
תלות בעזרת הזולת לחלוטין 10-17 כולל (בניקוד ישן 4.5 ומעלה)	NA	844	123	143	החל מה-1 לחודש שבו הגיע לגיל 3 שנים
אמונוסופרסיה	87	860	100	120/100	91 יום
מ. משנית	88	860	100	120	
ממארט	38	860	100	120	
ציטוטוקסים	46	860	100	120	
קרינה מייננת	47	860	100	120	
חמצן	64	860	100	120	
טראכוסטומיה	65	860	100	120	
ורידית	75	860	100	120	
בזונדה	76	860	100	120	
האכלה	77	860	100	120	
גסטרוסטומיה	78	860	100	120	
דחף בלתי נשלט	79	860	100	120	
בד' דם חוץ	92	860	100	120	
בד' דם בבית	93	860	50	120	

מגבלת גיל	שיעור זכאות לבני 14 לפני אור נוי	שיעור זכאות	פסקת הזרמה	קוד עילה	עילת זכאות
	120	100	860	42	שברים פוטולוגים
	120	100	860	43	דלקות כרוניות
	120/100	100	860	80	דיאליזה
	120/100	100	860	81	צנטור
	120	100	860	82	אורטוסטמיה
	120	100	860	83	קולוסטומיה
	120	100	860	84	ציסטוסטומיה
	120	100	860	86	גוגנוסטומיה
	120/100	100	860	85	עירוים
	120	100	860	25	העדר 2 גפיים
	120	100	860	26	אי תפקוד של 2 גפיים
	70	50	860	27	תפקוד לקוי של 2 גפיים
	120	100	860	48	3 סעיפים ממחלה אחת
	120	100	860	51	2 סעיפים + נוכחות
	120	100	860	54	2 סעיפים + אשפוז 45 יום
	120	100	860	55	2 סעיפים + מייצבי לחץ דם
	120	100	860	49	2 סעיפים + השגחה
	120	100	860	57	4 סעיפים משתי מחלות ומעלה
	120	100	860	50	מחלה/ תסמונת

נספח 2

תקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 221, 222(ג) ו-400 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, לאחר שנועצתי במועצת המוסד לפי סעיף 12 לחוק, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

- תיקון תקנה 1
1. בתקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה), התש"ע-2010 (להלן – התקנות העיקריות) –
- (1) אחרי ההגדרה "ילד" יבוא:
- "ילד הזקוק להשגחה קבועה של הוולת" – ילד שמלאו לו 90 ימים, אשר רופא שהמוסד הסמיכו לכך, קבע כי בשל ליקוי, מחלה כרונית, בעיית התנהגות או הבנה לקויה של הילד, הוא זקוק לנוכחות של הוולת בקרבתו, כדי למנוע מצבי סיכון לעצמו או לאחרים וזאת באופן החורג במידה ניכרת מילדים בני גילו";
- (2) בהגדרה "ילד נכה", בסופה יבוא:
- "(4) ילד הזקוק להשגחה קבועה של הוולת."
- תיקון תקנה 2
2. בתקנה 2 לתקנות העיקריות –
- (1) במקום פסקאות (1) ו-(2) יבוא:
- "(1) סכום השווה ל-50% מקצבת יחיד מלאה בעד –
- (א) ילד הזקוק להשגחה קבועה של הוולת;
- (ב) ילד התלוי בעזרת הוולת במידה רבה;
- (ג) ילד כאמור בפרטים 1 ו-11(ב) ו-12(ב) שבתוספת הראשונה;
- (ד) ילד כאמור בפרטים (3), (4) ו-(7) שבתוספת השנייה";
- (2) במקום פסקאות (3) ו-(4) יבוא:
- "(2) סכום השווה ל-100% מקצבת יחיד מלאה בעד –
- (א) ילד כאמור בפרטים (1), (2), (4), (א), (5) ו-(6) שבתוספת השנייה;
- (ב) ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד, למעט ילד כאמור בפרטים 11(ב) ו-12(ב) שבתוספת הראשונה";
- (3) האמור בפסקה (6) יסומן (3) ובה, במקום "108%" יבוא "128%";
- (4) האמור בפסקה (5) יסומן (4) ובה, במקום "פסקאות (3), (4) ו-(6)" יבוא "פסקאות (2) ו-(3)".
- ביטול תקנה 3
3. תקנה 3 לתקנות העיקריות – בטלה.
- תיקון תקנה 4
4. בתקנה 4 לתקנות העיקריות –
- (1) בתקנת משנה (א), בפסקה (1), במקום "הילד" יבוא "הילד הנכה";
- (2) בתקנת משנה (ג), בפסקה (1), אחרי "ליקוי גופני" יבוא "או נפשי".
- תיקון תקנה 5
5. בתקנה 5(ד) לתקנות העיקריות, הסיפה החל במילים "ובלכך שתשלום" – תימחק.

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.
² ק"ת התש"ע, עמ' 810; התשע"ב, עמ' 756.

6. בתקנה 10 לתקנות העיקריות –
- (1) בתקנת משנה (א), במקום "(5)2" יבוא "(4)2";
- (2) בתקנת משנה (ב), במקום "תקנות 2 ו-3" יבוא "תקנה 2".
7. בתוספת הראשונה לתקנות העיקריות –
- (1) בפרט 9 –
- (א) ברישה, אחרי "לשלושה מבין אלה" יבוא "עקב מחלה אחת או הזקוק לארבעה מבין אלה עקב שתי מחלות או יותר ובלבד שאין מדובר בטיפולים חופפים";
- (ב) בפרט משנה (ה), אחרי "ליקוי גופני" יבוא "או נפשי";
- (ג) בפרט משנה (ו), במקום "ילד הזקוק לנוכחות מתמדת" יבוא "ילד הזקוק להשגחה קבועה של הזולת";
- (2) בפרט 11, האמור אחרי "ילד אשר" יסומן (א) ואחריו יבוא:
- (ב) "בשל תפקוד לקוי של שתי גפיים מתקשה במידה ניכרת מהרגיל אצל בני גילו בביצוע פעולות כגון עמידה, הליכה, אחיזה הפצים ואכילה".
8. בתוספת השנייה לתקנות העיקריות, בפרט (4)ב, במקום "של לפחות 40 דציבלים בכל אחת מאוזניו" יבוא "בכל אחת מאוזניו של 40 דציבלים לפחות בתדירויות הדיבור (בלא תיקון)".
9. (א) תחילתן של תקנות אלה, למעט תקנה (2)4, ביום ט"ז בחשוון התשע"ג (1 בנובמבר 2012) (להלן – יום התחילה) והן יחולו על גמלאות המשתלמות בעד התקופה שמיום התחילה, בגין תביעות ובקשות לבדיקה מחדש אשר הוגשו ביום התחילה ואילך.
- (ב) תחילתה של תקנה (1)ג(4) לתקנות העיקריות כנוסחה בתקנה (2)4 לתקנות אלה, ביום י"ג באב התשע"ב (1 באוגוסט 2012) והיא תחול על גמלאות המשתלמות בעד התקופה שמיום תחילתה ואילך.
10. (א) בתקופה שמיום התחילה עד יום י"ח בטבת התשע"ג (31 בדצמבר 2012), יראו, על אף האמור בתקנה (1)4 לתקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה) (תיקון), התשע"ב–2012, בתקנה (3)2 לתקנות העיקריות, כנוסחה בתקנה (3)2 לתקנות אלה, כאילו במקום "128%" נאמר "123%".
- (ב) מיום י"ג באב התשע"ב (1 באוגוסט 2012) עד יום התחילה –
- (1) יקראו את הוראת תקנה 3 לתקנות העיקריות, כאילו הסיפה החל במילים "אם מתקיים בו אחד מאלה" – נמחקה;
- (2) יקראו את הוראת תקנה (5)ד לתקנות העיקריות, כאילו הסיפה החל במילה "ובלבד" – נמחקה.
- ל' בסיוון התשע"ב (20 ביוני 2012)
- (חמ-2146-5)

משה כחלון

שר הרווחה והשירותים החברתיים

י' ק"ת התשע"ב, עמ' 757.